

HØRINGSSVAR FRA TKr OM MULIGE ENDRINGER I STEVNESTRUKTUREN

TKr ønsker velkommen muligheten til å uttale seg i denne høringen om et viktig tema av stor betydning for utviklingen av ryttersporten i Norge.

Samtidig er TKr skuffet over at det ikke er lagt frem mer faktagrunnlag for å kunne gi kunnskapsbaserte innspill. Vi hadde ønsket oss en tydelig beskrivelse av nåsituasjonen og hvilke konkrete utfordringer man kjenner til. Vi mener det ville gitt et bedre grunnlag for å kunne vurdere konsekvenser og kost/nytte-effekt av aktuelle tiltak. Det ville også gitt grunnlag for å vurdere effekten av tiltakene etter en viss tid. Vi håper FS vil ta hensyn til dette i sitt videre arbeid med stevnestrukturen. Vi mener også at enkelte av spørsmålene ikke bygger på god nok kunnskap om gjeldende reglement og stevnepraksis.

Vi er i tvil om hva som menes med «stevnestruktur» i denne høringen: Menes det inndelingen i klubb-, UK-, D-, L- og E-stevner? Eller klassenivåene på hvert stevnenivå? Eller tekniske/kvalitetsmessige krav til stevnene? Eller terminlisten? Det er derfor ikke sikkert alle svarene våre faller innenfor det som her menes med «stevnestruktur».

En beskrivelse av nåsituasjonen kunne gjelde f.eks. 3 siste år og inneholde:

- oversikt over antall stevner, innkl. stevnenivå, klassenivå og antall startende, per gren og geografisk fordelt
- oversikt over aktuelle arrangører/anlegg for konkurranser geografisk fordelt
- antall rytterlisenser av ulike typer – gjerne geografisk fordelt
- oversikt over antall teknisk personell (TP) per gren og geografisk fordelt. Gjerne også antall oppdrag per TP
- oversikt over kostnader for utøverne forbundet med stevner – alt fra rytterlisens via transport, oppstalling og startavgifter. Hvor er de store utgiftene? Hvilke er det mulig å redusere? Hva vil konsekvensen være for arrangøren og NRYF hvis reduserte avgifter medfører tapte inntekter?
- oversikt over inntekter/utgifter for arrangørene. Balansen startavgift – utgifter TP – premier. Inntekter fra kiosksalg og sponsorer. Gjerne en policy om hvordan utgiftene skal fordeles mellom arrangører og utøvere.

Bedre beskrivelse av utfordringene

Dokumentet beskriver økte kostnader for arrangørene, mangel på teknisk personell og store geografiske avstander. Men dette er ikke eksemplifisert eller beskrevet mer konkret.

Hvordan sikre attraktive stevner

Vi hadde ønsket oss beskrivelser fra både arrangører og utøvere i de ulike grenene av hva som kjennetegner et attraktivt stevne. Et representativt utvalg arrangører og utøvere kunne bli spurt.

- Kortreist, enkelt over én dag, minimum av TP? = lavere utgifter for begge parter, kortere reisevei og mindre klimaavtrykk per stevne. Gir færre startmuligheter per stevne, kanskje lavere kvalitet på bedømming, kanskje mer reising pga behov for start i flere stevner
- Over minst 2 dager med oppstalling, og høy kvalitet på oppstalling, baner, overnattingsmuligheter, toaletter og kiosk/kafeteria, flere TP. Gir høyere utgifter for begge parter, for mange lengre reisevei og mer klimaavtrykk per stevne. Men flere startmuligheter per stevne, flere dommere per klasse, reiser til færre stevner.

Antakelig trenger vi begge typer stevner. Men også de enkle stevnene må ha god nok kvalitet.

Noen «høykvalitetsstevner» fordelt ut over landet kunne være utpekt som kvalifiserende til NM og styres mer fra sportsutvalgenes side mht tid, sted, klassenivåer og TP. Man kunne inngå

forpliktende avtaler med arrangører, som strakte seg over noen år for å gi forutsigbarhet for alle parter.

Rytterkretsenes rolle

Vi savner noe om rytterkretsenes rolle. De må ta en mer aktiv del i planlegging av stevnesesongen innen kretsen og mellom kretser, og i utdanning og oppfølging av TP.

Også klubbene må ta mer aktivt del i å utdanne TP i egen klubb. Det vil være viktig for å begrense kostnadene ved stevner. Bruk heller penger til å støtte utdanningen av eget TP enn til å betale honorar, reise og opphold for TP utenifra. Lokalt TP på lavere nivå må brukes for å gi dem nok praksis, selv om det også må hentes inn høyere autorisert TP pga klassenivået. Det må sees på som en investering i eget personell, ikke som en ren utgift. Utgift på kort sikt kan bli gevinst på lang sikt, ved at eget TP får både nok praksis og støtte til kompetanseutvikling. Høyere TP på stevnet kan forpliktes til å gi lokalt TP adgang til skyggedømming, sit-in og gjennomgang av protokoller.

Konkurransen mellom D-stevner hos ulike arrangører samme helg er et problem. Det gir begge/alle stevnene for få deltakere og utfordringer med å få tak i TP. Rytterkretsene må settes i stand til å styre dette bedre både internt i kretsen og kretsene imellom. Kanskje behov for en overordnet styring av hele sesongoppsettet for stevner på alle nivå?

Rideklubbenes og rideskolenes rolle

Vi tror at god aktivitet bygges nedenifra, ikke ovenfra. Derfor er gode rideklubber og gode rideskoler basisen for sporten. De kan sikre tilbud som har lavterskel, kort reisevei, ikke er kostbare (aktiviteter uten å måtte eie egen hest), gir opplæring i god ridning og god hestevelferd, og derigjennom sikrer rekruttering av barn og unge. Vi må for øvrig ikke bare rekruttere, men også beholde. Der er ridesporten unik i forhold til mange andre idretter, fordi barn, unge og voksen kan trene og konkurrere sammen. Det er en viktig verdi vi må ta vare på.

Et eksempel fra en aktuell rideklubb, som samarbeider tett med en rideskole: Viderekomne elever får tilbud om å ha rideskolehest på delfôr og ri på enetimer med rideskolens eller klubbens instruktører. Noen av dem går videre til å bli fôrryttere for privathester eller til å satse på egen hest. Rideskolen legger til rette for at elever kan starte på rideklubbens klubb- og D-stevner. Det er opplæring og felles pussekveld før stevnet. Rideskoleelever, deres foreldre og privatoppstallører jobber sammen på dugnad på anlegget og for å avvikle stevner. Ryttere/hester reiser sammen på stevner og inviterer andre med. Det er programridning og kurskvelder om ulike hestetema. Denne type aktivitet bør NRYF oppmuntre til sentralt fra.

Stevnenivåene

Vi kan ikke se at denne høringen berører dagens inndeling i stevnenivåer eller avgrensingene mellom dem. D-stevner er laveste nivå som krever rytterlisens og hestelisens og har typisk et øverste klassenivå på MB. Kombinerte D/L-stevner og L/E-stevner er vanlig. Det er først og fremst sprang og dressur som bruker hele skalaen av stevnenivåer, og det fungerer i det store og hele godt. Noen arrangører ønsker kombinerte D/L/E-stevner som standard. D-stevner utgjør den største mengden av stevner både sentralt og ute i distriktene. D-stevnene henvender seg til den store mengden «vanlige» ryttere og bør være basisen for sporten på lokalt nivå, mest mulig tilgjengelige, attraktive og rimelige for både arrangører og utøvere.

Dersom man endrer grensene mellom stevnenivåene eller åpner for full kombinerings mellom dem, får det noen følger som må utredes. Det gjelder særlig krav til TP og kvalifiseringskrav. Hvis f.eks. i dressur D-stevner utvides til MA som øvre klassenivå, eller D/L-stevner blir standard, må man ha en dressurdommer 3 (DDIII), selv om bare et par ryttere starter MA. Særlig nord for Trondheim må DDIII hentes fra andre deler av landet. Stevnene er ofte små med behov for bare 1-2 dommere. Tilreisende kostbar DDIII vil da «utkonkurrere» lokale DDII og DDI, som lett får for liten praksis til å opprettholde sin autorisasjon. Det er med andre ord en klar sammenheng mellom stevnenivå/klassenivå, tilgang på høyt nok TP og tilstrekkelig praksis for lokalt TP.

Realisme

TKr vil også påpeke at man må være realistisk og en smule pragmatisk. Hestesport ut over rideskole/klubb/hobby-nivå er kostbart. Kjøp og hold av hest er i seg selv er den største kostnaden. Treninger for instruktør er også en betydelig utgift. Sponsorene er blitt mer påholdne med økonomisk støtte. Derfor er sporten vår sårbar for økonomiske nedgangstider, slik vi har i dag. Det er ikke sikkert lavere lisensavgift eller lavere startavgift har så mye å si i det store bildet (unntatt kanskje helt på grunnplanet), ut over å svekke økonomien til arrangørene og NRYF. Vi må kanskje bare innstille oss på at vi nå har en nedgang etter oppgangstider og justere aktiviteten etter det.

Det er ikke mulig å drive ridesport på høyt nivå over hele landet. Ute i distriktene må man legge mest vekt på god utdanning i ridning og sport på et basisnivå. På samme måte som mange norske ryttere flytter til utlandet for å kunne satse på internasjonalt nivå, må antakelig ryttere fra distriktene trekke inn mot mer sentrale strøk for å kunne satse på nasjonalt (NM)-nivå.

Veien videre

TKr håper denne høringsrunden er en første del av prosessen frem mot mulige endringer av stevnestrukturen. Vi håper FS vil sende ut en ny høring med konkrete forslag til endringer, med tilhørende konsekvensvurderinger, før det tas endelige beslutninger om endringer som går ut over det som hører til en vanlig prosess for justering av reglementene.

Svar på de konkrete spørsmålene

Spørsmål 1: hvilke endringer i stevnestrukturen foreslår dere for å få til økt regional aktivitet og kortere reisevei?

Dagens stevnestruktur ivaretar egentlig dette. D-stevner finnes over hele landet. Disse er kjernen i lokal aktivitet og bør være basis for utviklingen av hester, ryttere, arrangører og TP. De bør derfor gjøres mest mulig attraktive for utøverne, og ikke komme i konkurranse med hverandre. Klassetilbudet må tilpasses lokale forhold mht gren og nivå. Mer satsning på ryttertester, clear round-bedømming og alternative konkurranseformer. Gjerne klubbklasser. Noen ønsker flere UK-klasser sammen med D-stevner. Utfordringen er at UK-klasser kan konkurrere ut D-stevneklasser på samme nivå pga lavere krav (rytterlisens og hestelisens). Men begrensningen i reglementet bør kanskje gjøres mer fleksibel for bedre tilpasning til lokale forhold. For mange klasser på samme stevne kan se ut som en fordel for utøverne, men kan være en utfordring for arrangøren og TP. Det gjelder særlig i sprang, der det vil gå med mye tid til bygging/ombygging av banene. Godt veiledningsmaterieill kan hjelpe arrangørene til å lage egnede klassetilbud.

L- og E-stevner krever mange nok deltakere for å være økonomisk forsvarlig, og høyt nok autorisert TP. Det er vanskelig å se for seg særlig øking i antall slike stevner utover i distriktene uten først å ha en reell økning i aktuelle utøvere lokalt. Arrangører med ryttere på høyere nivå i sitt område bør kunne ha noen L- og E-stevneklasser i tilknytning til D-stevne. I noen områder er det kanskje relevant å ha både klubb-, D-, L- og E-klasser på samme stevne. Men man må da vite hvilken betydning det får for behovet for TP. I dressur kunne man f.eks. tenke seg å ha små L- og E-klasser med bare 1 dommer uten at de var kvalifiserende til mesterskap. Det ville gi ekvipasjene trening og tilbakemelding, og ekvipasjene kan kanskje nøye seg med å måtte reise til bare ett kvalifiserende stevne i tillegg. Eller man kunne sette krav om høyere prosentresultat, flere kvalifiserende resultater og resultater fra ulike dommere for at klasser med 1 dommer skulle være kvalifiserende. En utfordring med å holde L- og E-stevner i dressur i hele landet er at når det f.eks. kreves DDIII eller DDIV for å dømme de få ekvipasjene i de høyeste klassene, blir lokale DDII, DDI og DDA i liten grad brukt. Se innspillet om denne utfordringen over.

Visse stevner kan f.eks. utpekes som kvalifiseringsstevner for LM, HM og NM, og kostnadene ved å hente inn høyere autorisert TP til disse kan subsidieres.

Det kan også justeres hvilke stevnenivå visse klassetyper kan legges til, f.eks. unghestklasser. For dressur forslås det å legge NRYFs LB dressur for 5/6-års også til D-stevner. Men det vil kreve at lokale dommere får nok kompetanse til å dømme unghester.

Spørsmål 2: hvordan bør en differensiering av startavgiften være slik at man sikrer en rimeligere inngang til sporten?

Vurdering av aktuelle avgifter

Vi regner med at vi her kun snakker om den rene *startavgiften* etter § 155.3.a. Men den utgjør bare en del av de avgiftene utøveren skal betale.

Startavgiften er egentlig den eneste enkeltavgiften arrangøren har full kontroll over. Tradisjonelt har den ikke vært sett på som en inntektskilde for klubben, men til å dekke premier. Startavgift fra lavere klasser med mange startende og lavere premier har vært brukt til å subsidiere høyere klasser med færre startende og høyere premier. Lavere eller ingen avgift utgjør ikke nødvendigvis en stor forskjell i stevnebudsjettet for hver enkelt deltaker, men kan bety mye for arrangøren, som må kompensere fra andre inntektskilder. Det bør lages en konsekvensvurdering for å se om dette er et egnet tiltak sett fra både arrangørenes og utøvernes side.

NRYF-avgiften er et fast og ganske lavt beløp. Har antakelig liten betydning for den enkelte deltaker, og har ingen betydning for arrangøren. NRYF må ev beregne konsekvensen for NRYFs inntekter av å fjerne den fra alle eller lavere klasser/stevnenivå.

Administrasjonsavgiften skal bidra til drift av stevnearrangørprogrammet, som er en stor fordel for både arrangører og utøvere. NRYF må ev beregne konsekvensen for NRYFs inntekter av å fjerne denne avgiften fra alle eller lavere klasser/stevnenivå.

Kontrollavgiften er innført for å få utøverne til å melde på gjennom stevneprogrammet og minske arrangørenes kontrollbyrde. Det er blitt vurdert som riktig at utøverne må betale for at arrangøren må gjennomføre en kontroll som i stor grad blir utført automatisk når utøveren melder seg på via stevneprogrammet. Dette er derfor en utgift utøveren lett kan unngå ved å melde seg på gjennom stevneprogrammet.

Etterpåmeldingsavgiften kommer litt i samme klasse som kontrollavgiften. Etterpåmelding påfører arrangøren ekstraarbeid, og utøverne kan unngå den ved å melde seg på innen påmeldingsfristen.

Veterinæravgiften skal i sin helhet gå til å dekke stevneveterinærens arbeid. Arrangøren har ikke anledning til å beregne seg overskudd og har ingen innflytelse på avgiftens størrelse (ut over å forhandle med veterinæren). Men denne avgiften slår ulikt ut for ulike grener. For distanseritt, feltritt og kjøring (maraton) er stevneveterinær obligatorisk. For NM, INM og HM er det obligatorisk for alle grener (§ 190.3).

Oppstillingsavgiften blir ofte kritisert som urimelig høy. Arrangøren har ikke anledning til å beregne seg overskudd av denne avgiften, som kun skal dekke arrangørens reelle utgifter. Ofte må arrangøren leie inn midlertidige stevnestaller eller betale leie til anleggets eier. Det er også vanskelig å fastsette hva som egentlig er reelle utgifter ved bruk av egne stevnebokser. Arrangøren har derfor ikke nødvendigvis full kontroll på sine utlegg eller beregning av oppstillingsavgiften. Antakelig er det grunnlag for å se nærmere på denne avgiften og kanskje prøve å komme frem til standardbeløp eller maks-beløp, og i alle fall et system for å kontrollere om arrangørene beregner seg overskudd. Obligatorisk oppstalling gjelder kun ved mesterskap som går over mer enn én dag (§ 194), men det er nødvendig å tilby oppstalling også ved andre stevner som varer mer enn én dag. Utøvere på éndagsstevner og med kort reisevei kan unngå denne avgiften.

Stevneavgift kan erstatte startavgift helt eller delvis for et ubegrenset antall klasser under stevnet. KR sier ikke noe nærmere om hvordan denne avgiften skal beregnes. Stevneavgift brukes fortrinnsvis på sprangstevner, der rytterne ofte bestemmer underveis i stevnet hvilke klasser de faktisk vil starte. Hvorvidt størrelsen på stevneavgiften er riktig, er antakelig vanskeligere å vurdere enn for startavgifter.

Betydningen av startavgift (og stevneavgift)

For å kunne svare mer utfyllende på dette spørsmålet savner vi kunnskap om størrelsen på startavgifter (og stevneavgifter) på ulike stevnenivå. Vi savner også en policy om hva startavgiften (og stevneavgiften) egentlig er ment å dekke. F.eks. om de bare skal dekke utgifter til TP og premier, eller også være inntektskilde for arrangøren. Dessuten hvordan lavere startavgifter/stevneavgifter vil påvirke arrangørenes økonomi og vilje til å holde stevner.

Spørsmålet er om startavgiften/stevneavgiften er den største økonomiske utfordringen for deltakerne, sammenlignet med de andre kostnadene ved å delta på stevner. Uansett er det vanlig å ha både lavere startavgift og lavere premier på de lavere stevnekategoriene (Klubb-, UK- og D-stevner).

TKr har merket seg at ganske mange utøvere er villige til å betale høye stevneavgifter for å starte lavgraderte FEI-klasser hos en av våre store arrangører. Disse klassene konkurrerer med nasjonale stevner/klasser.

Konklusjon

Har vi en god oversikt over hvilke kostnader deltakerne faktisk har på de ulike stevnetypene, og hvilke inntekter og utgifter arrangørene har? Uten slik oversikt er det vanskelig å peke på hvor man skal satse for å få ned utgiftene for både arrangører og utøvere.

Spørsmål 3: hvordan bør krav om kvalifisering fra lavere stevnekategori for å kunne starte på et stevne av høyere kategori settes slik at man ivaretar både mindre transport (bedre hestevelferd og mindre fotavtrykk), en bedre utdanning av rytter/kusk i forhold til progresjon, samt stimulere til en bredere geografisk fordeling av stevneaktiviteten og ivareta klubbens økonomi ved arrangement?

Spørsmålet omfatter mange ulike elementer og indikerer at det ikke finnes krav om kvalifisering fra lavere til høyere stevnenivå. Det er korrekt for bare noen grener. Kvalifiseringskravene er satt ut fra hensynet til sikkerhet og kvalitet, som fremmer bedre ridning og hestevelferd, mens effekten på transport og geografisk fordeling ev er en bieffekt.

I dressur har man kvalifiseringskrav som gjelder for klassenivå og stevnenivå. Det fungerer ganske bra mht til å sikre kvalitet på L- og E-stevner. Det arbeides også med å innføre krav om kvalifisering fra LA for å kunne starte MB på D-stevner.

For sprang er det krav om kvalifisering fra D-stevner f.o.m. MB for høyere stevnenivå.

For feltritt går kravene på klassenivå. Avgrensingen av klassenivå på de ulike stevnenivåene gir delvis en indirekte styring mot start på lavere stevnenivå før man kan gå videre.

For kjøring er det kvalifiseringskrav bare for kombinert DMP-konkurransen. Kravene går på klassenivå og innebærer delvis en styring mot lavere stevnenivå før man kan gå videre.

Men for verken feltritt, voltige eller distanse er det noen forskjell mellom stevnenivåene mht hva som er laveste klasse.

Løfting av laveste klassenivå for L- og E-stevner med tilhørende kval-krav kan muligens styre mer aktivitet mot lokale D-stevner. Men spørsmålet er om det finnes nok utøvere ute i distriktene i alle grenene til å innføre slike krav, eller om kravet heller vil hemme aktivitet. Dette må utredes nærmere av de aktuelle grenene for å kunne si noe om positive/negative konsekvenser.

Se også svar til spm 1 om hvordan gjøre D-stevnene attraktive, og om kvalifiseringsstevner til LM/HM/NM.

Spørsmål 4: hvordan kan man ivareta aldersbestemt premiering i klasser som består av både barn, ungdommer og voksne?

Aldersbestemt premiering er feil løsning på et viktig spørsmål. Ekvipasjer i samme klasse må konkurrere på samme vilkår, også mht premiering (ser da bort ifra deltakerrosett til barn).

Isteden bør klassene i mye større grad lyses ut for definerte grupper av ryttere f.eks. ut fra alder eller tidligere prestasjoner, og i mye større grad stenges for utøvere basert på tidligere resultater. Men her vil det være forskjeller mellom grenene. Ved for streng oppdeling blir klassene for små i flere av grenene. Det er heller ikke slik at voksne ryttere nødvendigvis er bedre ryttere enn de unge. Også blant voksne finnes det ryttere vi ønsker å rekruttere og beholde, og som nevnt er det verdifullt av utøverne i vår sport deltar på tvers av aldersgrenser.

Dette bør sportsutvalgene få i oppdrag å se nærmere på og utvikle et godt verktøy for å veilede arrangørene og godkjenne stevneinvitasjonene på en måte som ivaretar ønsket policy.

Spørsmål 5: hvordan kan man regulere antall stevnedager slik at man ivaretar både klubbens ønske om et attraktivt stevne, og klimafotavtrykk (lang reisevei), frivilligheten, teknisk personells deltagelse og unge rytteres utfordring med fravær fra skole?

Det er ev. et problem som er spesifikt for sprang. Vi er klar over at spesielt én arrangør beslaglegger en lang tidsperiode i en attraktiv del av stevnesesongen med både nasjonale og internasjonale stevner/klasser på ulike nivå.

Andre grener har stort sett stevner over 2 dager – av og til 3. Antall stevnedager reguleres ikke av KR, bortsett fra at både kjøring og feltritt kan ha ønske/behov for å spre enkeltprøvene over flere dager. For noen grener forutsetter NM 3 konkurransedager.

Konkurransen mellom arrangørene består heller i at det ikke er noen overordnet struktur på stevnesesongen, slik at arrangørene nokså fritt kan velge de datoene de ønsker, og det blir dermed stevnekollisjoner. På D-stevnenivå ser det ut til å være for dårlig samarbeid både klubbene og kretsene imellom. Tydelig policy for stevnesesongen, mer samarbeid mellom rytterkretsene og mer overordnet styring er en viktig del av svaret for å unngå uhensiktsmessige stevnekollisjoner. Arrangørene må lære å se seg som en del av et hele og ikke tenke at stevnene er noe de har for sin egen del.

Det er også en opphopning av stevner i september med KM og NM i flere grener fordelt på få helger. Dette gir bl.a. utfordringer med å skaffe TP. KM bør fordeles mer utover i sesongen.

Spørsmål 6: Hvordan kan man regulere sammenslåing av stevnekategorier og samtidig ivareta klubbens økonomi ved arrangement?

TKr mener dette er feil problembeskrivelse. Kategoriene slås som regel sammen for å få nok deltakere til å gjennomføre stevnet. D/L- og L/E-stevner er blitt nærmest standard i dressur og brukes ut fra praktiske behov. Dette er tillatt etter KR I § 150.1.c. For dressur er det regulert i KRIV hva slik sammenslåing betyr for krav til antall dommere. Men mulig det er vokst frem en kutyme rundt sammenslåtte stevnekategorier som kunne vært tydeligere regulert på tvers av grener.

Bare rene D-stevner i sprang og dressur skal godkjennes av rytterkretsen, mens D-stevner i andre grener og kombinerte D/L-stevner skal godkjennes av sportsutvalget (KR I § 153.2.a), så den påståtte utfordringen med godkjenning fra to instanser finnes ikke.

Det er neppe sammenslåing i seg selv som utfordrer muligheten for nok praksis (ikke autorisasjon) for teknisk personell, men størrelsen på stevnet. Et lite L-stevne i dressur krever

uansett minst DDIII, som kan dømme alle klasser og utkonkurrere både DDI og DDII. Dersom det i tillegg er D-stevne, blir det flere klasser å dømme og mer aktuelt å invitere også DDI og DDII. Men det er klart at stevnenes klasses tilbud påvirker behovet for dommere av ulike autorisasjonsgrader. Se for øvrig innspill om bruk av TP fra lavere kategori sammen med høyere autorisert TP over.

Klubbens økonomi sikres best ved et forsvarlig antall startende. Det bør lages noen eksempler som viser balansen mellom antall startende og inntekt/utgift for arrangøren, sammenlignet med antall startende på typiske stevner i ulike grener og kategorier.

Spørsmål 7: hvilke typer konkurransekonsepter appellerer til deres unge medlemmer? Er det et ønske om nye bedømmingsformer innen de eksisterende grenene eller er det et ønske om andre konkurranseformer (f.eks. ulike lagkonkurranser, kombinert av flere grener, selvutviklingskonkurranser osv)

Her finnes det allerede mange muligheter, både innenfor gjeldende grener og bedømmingsformer og med nye grener. *Bixie* er allerede et etablert rekrutteringskonsept for ryttersporten, men er muligens ikke så godt kjent [Bixie barnearrangement \(rytter.no\)](http://Bixie.barnearrangement(rytter.no)). Det er for barn i alderen 3-10 år og er ment som en morsom introduksjon til hestesporten. I *Bixie* er fokuset å ha det gøy med hesten. *Working trail* er et aktuelt konsept, og det finnes sikkert flere andre. Dette er antakelig aktiviteter som skjer først og fremst på klubbnivå og i rideskoler. Antakelig finnes det andre gode tiltak og ideer allerede – hent dem inn fra klubbene. Det bør legges til rette for konkurranser for deltakere uten egen hest, og klubbene bør samarbeide med rideskolene.

Ryttertester har vært et konsept innen dressurridning i 20 år, som særlig er beregnet på barn og unge på klubb- og rideskolenivå og med vekt på rideferdigheter. RLD har clear round-bedømming og kan arrangeres med leier. Konseptet har dessverre ikke fått så stor oppslutning utenom områder der det finnes dedikerte dommere/pådrivere. Nå lanseres et justert konsept for ny giv for ryttertестene, som forhåpentligvis vil få dette opp og gå som en mer utbredt og levende aktivitet og konkurranseform.

For dressur justeres også bedømmingsform (Allment inntrykk) i de laveste klassene med mer vekt på rytterferdigheter. Målet er at det skal stimulere til start på «vanlige» hester og fremme bedre ridning = bedre hestevelferd.

Knøttecup i feltritt er godt etablert som en trygg inngang til feltrittsporten.

Ulike typer *lagkonkurranser* er flott. F.eks. 2-3 ryttere med både hest og ponni, på ulike klassenivå, sprang + dressur osv. Lag skaper samhold og trygghet.

Clear round-bedømming har vekt på ferdigheter og ikke konkurranseaspektet og skal minske prestasjonspresset på utøverne. Bedømmingsformen brukes i mange grener på lave klassenivå.